

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Współczesna literatura Niemiec, Austrii i Szwajcarii II (Konwersatorium), PG_00136924						
Kierunek studiów	Lingwistyka stosowana (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2027/2028		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	4	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Filologii Germańskiej -> Zakład Literatury i Kultury Niemieckiej						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	prof. dr hab. Marion Brandt					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	20.0	0.0	0.0	0.0	0.0	20
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	20		2.0		53.0	75
Cel przedmiotu	Zapoznanie studentów z literaturą niemiecką, austriacką i szwajcarską po 1945 roku na tle kultury krajów obszaru niemieckojęzycznego.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[LSL3_U09] Formuluje w mowie i piśmie tezy interpretacyjne oraz podstawowe problemy teoretyczne, wykorzystując właściwą terminologię.	- formuluje w mowie i piśmie tezy interpretacyjne oraz podstawowe problemy teoretyczne, wykorzystując właściwą terminologię z zakresu literaturoznawstwa	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU5] realizacja zadania problemowego
	[LSL3_K05] Rozumie potrzebę uczestniczenia w życiu kulturalnym i kulturowym oraz zachęcania innych do kontaktów z językami obcymi oraz kulturą, jak również myśli i działa w sposób przedsiębiorczy, dba o dorobek i tradycję zawodu.	- rozumie potrzebę uczestnictwa w życiu kulturalnym i literackim oraz zachęcania innych do kontaktów z kulturą, a szczególnie z literaturą Niemiec, Austrii i Szwajcarii	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja
	[LSL3_U04] Potrafi rozpoznawać problemy teoretyczne z zakresu studiowanych dyscyplin, językoznawstwa i literaturoznawstwa, oraz korzystać (w tworzeniu rozwiązań tych problemów) z dorobku innych dyscyplin naukowych, takich jak pedagogika, dydaktyka, socjologia i psychologia, w obszarze tzw. interdyscyplinarności.	- rozpoznaje problemy teoretyczne z zakresu literaturoznawstwa	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU5] realizacja zadania problemowego
	[LSL3_U05] Potrafi poprawnie posługiwać się pojęciami z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa.	- poprawnie posługuje się pojęciami z zakresu literaturoznawstwa	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU5] realizacja zadania problemowego
	[LSL3_W03] Dostrzega związki pomiędzy studiowanymi dyscyplinami, językoznawstwem i literaturoznawstwem, a pedagogiką, glottodydaktyką, psychologią i socjologią.	- ma orientację w powiązaniach literaturoznawstwa z psychologią i socjologią	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego
	[LSL3_K03] Efektywnie organizuje swoją pracę i krytycznie ocenia stopień jej zaawansowania.	- efektywnie organizuje swoją pracę i krytycznie ocenia stopień jej zaawansowania	[SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SK5] realizacja zadania problemowego
	[LSL3_W04] Zna zaawansowaną terminologię językoznawczą i literaturoznawczą w języku angielskim oraz w drugim języku obcym w ramach wybranej specjalności.	- zna w języku niemieckim nazwy epok, prądów literackich oraz terminologię związaną z budową dzieła literackiego	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego
	[LSL3_W05] Ma zaawansowaną wiedzę ogólną dotyczącą metodologii badań językoznawczych, literackich oraz ich tendencji rozwojowych.	- ma zaawansowaną wiedzę ogólną dotyczącą metodologii badań literaturoznawczych	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego
	[LSL3_U02] Posiada zaawansowane umiejętności badawcze obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników, pozwalające na rozwiązanie problemów w zakresie językoznawstwa i literaturoznawstwa.	- formuluje i opracowuje zagadnienia badawcze na podstawie tekstu literackiego, wybiera adekwatne metody analizy i interpretacji tekstu literackiego oraz prezentuje wyniki swoich badań w różnych formach	[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU5] realizacja zadania problemowego
	[LSL3_U07] Umie interpretować utwory literackie oraz inne teksty kultury za pomocą typowych metod interpretacji, uwzględniając formalne ukształtowanie wypowiedzi i ich miejsce w procesie historyczno-kulturowym.	- interpretuje utwory literackie za pomocą typowych metod analizy i interpretacji uwzględniając estetykę tych utworów oraz ich miejsce w współczesnej kulturze Niemiec, Austrii i Szwajcarii	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SU5] realizacja zadania problemowego
	[LSL3_W07] Ma zaawansowaną wiedzę szczegółową z zakresu literatury anglojęzycznej i jej kontekstu historyczno-kulturowego oraz z zakresu literatury i kontekstu historyczno-kulturowego odpowiedniego dla wybranej specjalności.	- ma zaawansowaną wiedzę szczegółową o przedstawicielach i utworach literatury niemieckojęzycznej XX i XXI wieku na tle kultury i historii Niemiec, Austrii i Szwajcarii	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego

	<table><tr><th>Efekt kierunkowy</th><th>Efekt z przedmiotu</th><th>Sposób weryfikacji i oceny efektu</th></tr><tr><td>[LSL3_W11] Zna i rozumie metody analizy i interpretacji literaturoznawczej.</td><td>- zna i rozumie metody analizy i interpretacji literaturoznawczej</td><td>[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego</td></tr></table>	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu	[LSL3_W11] Zna i rozumie metody analizy i interpretacji literaturoznawczej.	- zna i rozumie metody analizy i interpretacji literaturoznawczej	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego			
Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu								
[LSL3_W11] Zna i rozumie metody analizy i interpretacji literaturoznawczej.	- zna i rozumie metody analizy i interpretacji literaturoznawczej	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna [SW5] realizacja zadania problemowego								
Treści przedmiotu	Tematy literatury niemieckojęzycznej od 1945: 1) druga Wojna Światowa - J. Bobrowski: Das Käuzchen, B. Schlink; Der Vorleser. 2) Zagłada Żydów - dzienniki: A. Frank, Ch.Salomon, V. Klemperer, poezja: P. Celan: Die Todesfuge, N.Sachs, proza: J. Becker: Jakob der Lügner, R. Klüger: Weiter leben, E. Hilsenrath: Der Nazi und der Friseur, W. G. Sebald: Austerlitz; dramat: G. Tabori, Th. Bernhard: Heldenplatz. 3) Relacje polsko-niemieckie - pierwsze pokolenie pisarzy pochodzące z Gdańska, Mazur, Śląska (G. Grass: Die Blechtrommel, S. Lenz: Heimatmuseum, H. Bienek, J. Bobrowski, A Surminski), Podróże do Polski śladami przodków (Ch. Hoffmann: Alles, was wir nicht erinnern); relacje z podróży po cezurach politycznych (1989, 2004, 2015), obraz Polski w literaturze niemieckiej, idealizacja i demonizacja Polski; M. Streubel: Verregnete Heimkehr, G.Grass: Pan Kiehot; U. Rachowski: Über das slawische Herz, Solidarność i stan wojenny w twórczości pisarzy niemieckojęzycznych, St. Möller: Viva Polonia; Polnische (slawische) Arbeiter, Haushaltshilfen und Pflegerinnen in Deutschland: M. Raben: Unter Dojczen (2024). 4) Gesellschaftskritik, ruch studencki roku 1968, Nature Writing, dygitalizacja, sztuczna inteligencja i dystopie, m. in. H. M. Enzensberger: Ins Lesebuch für die Oberstufe, H. Böll: Die verlorene Ehre der Katharina Blum; I. Bachmann: Undine geht; B. Brecht: Die Lösung; U. Plenzdorf: Die neuen Leiden des jungen W., Gitarrenlyrik (W. Biermann, B. Wegner); J. Zeh: Unterleuten, Über Menschen, J. Schalansky: Reihe Naturkunden. 5) Literatura migracyjna i międzykulturowa, literatura postmigracyjna - Emine Sevgi Özdamar: Die Brücke vom Goldenen Horn, Herta Müller; A. Tobor: Sitzen vier Polen im Auto; E. Smechowski: Wir Strebermigranten.									
Wymagania wstępne i dodatkowe	brak									
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	<table><tr><th>Sposób oceniania (składowe)</th><th>Próg zaliczeniowy</th><th>Składowa oceny końcowej</th></tr><tr><td>wykonanie zadań interpretacyjnych podczas semestru</td><td>51.0%</td><td>30.0%</td></tr><tr><td>pisemna praca semestralna - opracowanie wybranego zagadnienia na podstawie analizy i interpretacji tekstu literackiego oraz późniejsze omówienie pracy</td><td>51.0%</td><td>70.0%</td></tr></table>	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej	wykonanie zadań interpretacyjnych podczas semestru	51.0%	30.0%	pisemna praca semestralna - opracowanie wybranego zagadnienia na podstawie analizy i interpretacji tekstu literackiego oraz późniejsze omówienie pracy	51.0%	70.0%
Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej								
wykonanie zadań interpretacyjnych podczas semestru	51.0%	30.0%								
pisemna praca semestralna - opracowanie wybranego zagadnienia na podstawie analizy i interpretacji tekstu literackiego oraz późniejsze omówienie pracy	51.0%	70.0%								
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur • Ingeborg Bachmann: Undine geht • Paul Celan: Todesfuge • Günter Grass: Pan Kiehot, Die Blechtrommel (fragment) • Brygida Helbig-Mischewski: Anioły i świnie w Berlinie (fragment) • Siegfried Lenz: Heimatmuseum • Emine S. Özdamar: Die Brücke vom Goldenen Horn (fragment) • Utz Rachowski: Über das slawische Herz • Claudia Rusch: Meine freie deutsche Jugend (fragment) • Bernhard Schlink: Der Vorleser (fragment) • Manfred Streubel: Verregnete Heimkehr									

	Uzupełniająca lista lektur	• Thomas Bernhard: Heldenplatz • Maxim Biller: Im Kopf von Bruno Schulz • Johannes Bobrowski: Levins Mühle • Das Tagebuch der Anne Frank • Edgar Hilsenrath: Der Nazi und der Friseur • Victor Klemperer: Tagebuch, LTI • Ruth Klüger: Weiter leben (Żyć dalej 2009) • Siegfried Lenz: Heimatmuseum (Muzeum Ziemi Ojczystej) • Nelly Sachs: Rozżarzone zagadki. Wiersze wybrane, wybór i przekł. R. Krynicki. Kraków 2006 • W.G. Sebald: Austerlitz • George Tabori: Mein Kampf (polskie tłumaczenie w: Jesienny wieczór i inne dramaty, w przekł. Danuty Żmij-Zielińskiej. Kraków, Warszawa 2013) Literatura przedmiotowa: Aumüller, M. / Willms, W. (Hrsg.): Migration und Gegenwartsliteratur. Der Beitrag von Autorinnen und Autoren osteuropäischer Herkunft zur literarischen Kultur im deutschsprachigen Raum. Paderborn: Brill / Fink 2020. Bark, J. u. a.: Geschichte der deutschen Literatur Bd. 6: Von 1945 bis zur Gegenwart. Leipzig 2002. Brandt, M. (Hrsg): Fortschritt, unverhofft : Deutschsprachige Schriftsteller und die Solidarność - eine Anthologie. Osnabrück 2016. Brandt, M.: Hoffnungen, Ängste, Missverständnisse. Wie sich deutschsprachige Schriftsteller zur Solidarność in Polen äußerten, literaturkritik.de, http://www.literaturkritik.de/public/rezension.php?rez_id=21173 Brandt, M.: Polen als Negativfolie für Selbstentwürfe in der deutschsprachigen Gegenwartsliteratur, <i>German Life and Letters</i>, 74 (2001) 2, s. 263-284. https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/glal.12302?msocid=039dcdb8e50861d235a9de52e429601d Fischer, T. / Lorenz, M. N. (Hrsg.): Lexikon der Vergangenheitsbewältigung in Deutschland: Debatten- und Diskursgeschichte des Nationalsozialismus nach 1945. Bielefeld: Transcript-Verlag, 2015 Horstkotte, S. / Herrmann, L. (Hrsg.): Poetiken der Gegenwart. Der deutschsprachige Roman nach 2000. Berlin / New York: De Gruyter 2013
	Adresy eZasobów	

Victor Klemperer: Tagebuch, LTI

- Das Bild der Deutschen im Tagebuch von Victor Klemperer
- Antisemitismus im Tagebuch von Victor Klemperer
- Elemente der nationalsozialistischen Sprachmanipulation nach Klemperers LTI

Ruth Klüger: Weiter leben (Żyć dalej 2009)

- Überlebensstrategien der verfolgten Juden in Ruth Klügers Erinnerungen Weiter leben
- Das Bild der Deutschen in Ruth Klügers Erinnerungen Weiter leben
- Die Erinnerung an die Judenverfolgung aus weiblicher Perspektive in

Nelly Sachs: Rozżarzone zagadki. Wiersze wybrane, wybór i przekł. R. Krynicki. Kraków 2006

- Die Erinnerung an die Shoah in ausgewählten Gedichten von Nelly Sachs (1 oder 2 Gedichte)

Edgar Hilsenrath: Der Nazi und der Friseur

- Das Thema der Schuld im Roman Der Nazi und der Friseur
- Die Funktion des Komischen im Roman Der Nazi und der Friseur

Jurek Becker: Jakob, der Lügner

- Die Funktion der Lüge
- Das Bild des Gettos
- Vergleich der Verfilmungen des Romans mit dem literarischen Text

Maxim Biller: Im Kopf von Bruno Schulz

- Bruno Schulz als literarische Figur (Charakteristik und Situation)
- Warum (und was) schreibt Bruno Schulz an Thomas Mann?
- Intertextuelle Beziehungen zu den Erzählungen von Bruno Schulz

George Tabori: Mein Kampf

- (w: Jesienny wieczór i inne dramaty, w przekł. Danuty Żmij-Zielińskiej. Kraków, Warszawa 2013)
- Charakterystyka postaci Hitlera
- Relacja między Hitlerem i Szlomo Herzl
- Funkcja komizmu w sztuce Mein Kampf

Thomas Bernhard: Heldenplatz

- Die Darstellung des Antisemitismus (Geschichte und Gegenwart)
- Charakteristik einzelner Figuren und ihrer Beziehungen zu Josef Schuster (Frau Zittel, der Bruder)
- Das Bild Österreichs
- Elemente des Komischen
- (dużo literatury w BUG)

W.G. Sebald: Austerlitz

- Das Thema der Kindertransporte nach England
- Das Bild von Theresienstadt
- Charakteristik von Austerlitz
- Die Beziehung zwischen Austerlitz und dem Erzähler
- Die Rolle der Fotografie
- (dużo literatury w BUG)

Johannes Bobrowski: Levins Mühle

- Charakteristik des Mühlenbesitzers Johann und seiner Handlungen
- Charakteristik von Levin und seinen Freunden
- Das Thema der Gewalt
- Das Bild der Deutschen
- Das Bild des Gerichtswesens (der Justiz)
- Die Bedeutung der Musik
- Elemente von Transkulturalität

Siegfried Lenz: Heimatmuseum (Muzeum Ziemi Ojczystej)

- Das Museum als ein Spiegel der kulturellen Vielfalt in den Masuren eine Utopie?
- Deutsche und Polen in den Masuren
- Germanisierung und Slawenfeindlichkeit in den Masuren als Thema des Romans
- Das Bild der Vertriebenen nach 1945 in der Bundesrepublik
- Charakteristik von Zygmunt Rogalla
- Das Teppichweben als Symbol für die Masuren

Günter Grass: Die Blechtrommel (1. Buch oder Film)

- Danzig als ein transkultureller Raum am Beispiel der Familie Matzerath
- Das Bild der Polen (Oskars Großvater, Onkel, Polnische Post)

	• Das Bild der Deutschen (Oskars Vater, die Nachbarn) • Das Bild der Kaschuben (Oskars Großmutter, Mutter und Onkel) Emine Sevgi Özdamar: Die Brücke vom Goldenen Horn (1998, Most nad Złotym Rogiem 2007) • Das Vertrautwerden der Hauptfigur in Deutschland (Erlernen der Sprache, Gewohnheiten, Missverständnisse) • Das Bild Berlins im Roman • Die Darstellung des Lebens von türkischen Gastarbeiterinnen • Das Thema der Initiation / des Erwachsenwerdens / die Entwicklung der Hauptfigur • Das Thema weiblicher Emanzipation • Zeitgeschichte der 1960er Jahre Brygida Helbig-Mischewski: Anioły i Świnie. W Berlinie! (2005, dt. 2016) • Die Situation polnischer Migranten in Deutschland zwischen Integration und Ausgrenzung • Charakteristik der Hauptfigur Gisela Stopa
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.